

Վ Ա Ր Գ Ա Ն Ի Ս Ի Ր Տ Ը

2

1 ինցան օրեր ու սարիներ,
 2 Դանուկն վարդան,
 3 Երազ մ'ինչպէս բոսորագեղ,
 4 Նողիկն յեսին պարթեազուն,
 5 Ինկած բոցեղ մորենիին
 6 Մամիկոնեան,
 7 Պիտի ֆաղէր, նիարդ նիարդ,
 8 Իմաստն ամբողջ մեր աշխարհին,
 9 Լեցուն յոյզով ու դառնութեամբ,
 10 Յասակն որոնց՝
 11 Նեեսն էր անմեռ ու աննուան
 12 Մեր երազին,
 13 Որ դարէ դար
 14 Քարախեր է սիրս մը ինչպէս
 15 Քնդերին մէջն մեր հողերուն,
 16 Երակներէն մեռելներուն
 17 Եւ ողջերուն,
 18 — Պաշտամունքը Հայրենիքին — :

19 Այն օրերուն նորէն կ'իջնէր
 20 Լոյսն անանուն երկինքներուն,
 21 Զարդարելու միտքը հայուն
 22 Իրին փառով:
 23 Ի վ աննման գեղեցկութիւնն,
 24 Հաննարն հայուն,
 25 Մեծ ու ազնիւ հոգիներու
 26 Հոսող արիւն,
 27 Եղերական շողն անորակ,
 28 Վեցի բաժակ,
 29 Հրասոյճոր անհուն ֆնար,
 30 Հովերուն դէմ միտք հարնասող,
 31 Որ մահուան մէջն իսկ անվրդով
 32 Գիտ բանալ,
 33 Միտանիներն իր հոգիին,
 34 Յաւերժաբե :

35 Տօն էր լոյսի,
 36 Հաննարն հայուն,
 37 Մութին մէջէն մեր դարերուն,

38 Կը հազներ բոց, կ'առներ մարմին,
 39 Խորն հոգիին
 40 Սուրբ Մետրոպիւն,
 41 Որ իր վեցի
 42 Մորենիին մէջէն այրող
 43 Նոր տեսանող
 44 Խոժոռ, հսկայ ու միայնակ
 45 Ծունկի ինկած
 46 Մեծ Բարութեան ոտներուն սակ
 47 Արցունքներով
 48 Պիտի խնդրէր
 49 Իմաստութեան ծովէն անհուն
 50 Գիրերն Հայուն :

51 Կասարուած էր նրաքն աննառ
 52 Ու անանուն,
 53 Նեեսն հրայրին,
 54 Մոնազին սուրբ,
 55 Հպած երկնի կապոյտ սրտին,
 56 Խաւարամած մեր բիբերուն,
 57 Պիտի բանար
 58 Անդաստան նոր,
 59 Որու եզրին
 60 Կեցած որսորդն աստուածարեալ,
 61 Պիտի որսար
 62 Քառսներէն նակասագրին,
 63 Տառերն աղուոր
 64 Հայ բարբառին,
 65 Մարգարիտներն իմաստութեան
 66 ձերմակ ծովին :

67 Մինչ դպիրներ, բարգմանիչներ,
 68 Հաւասեռանդ կը դրուեն
 69 Մագաղաթին երկնայարդար,
 70 Լոյս ու ոսկի
 71 Աստղերն ինչպէս խաւարին ծոց :

72 Այն օրերուն՝
 73 Մասեանը սուրբ,

Ցեղին լեզուն, ցեղին հոգին
Գանձարանուած խորն իր ալիւն,
Կուգար սփռել
Խաւարին դէմ հակասագրին՝
Արեւները անմահ լոյսին,
Մտիւն, շողին ու հաւաստին:

Եւ անցեալէն այրիացած
Բազմութիւններ ծարաւանիւծ,
Գարեռու հոծ շուրիւն մէջէն
Պիտ' առնէին իր ակունքէն
Չուր կենդանի,
Եւ արեւէն՝ փառքն իր ոսկի,
Որ դարէ դար
Յաւերժաբար,
Պիտ' ըստեղծէր երգը հօգօր,
Ամէն օր նոր, ամէն օր մեծ
Մեր պատմութեան ու հաւաստին:

Ու գիրք սուրբ շունչ ասուածեան,
Ժամանակի եղծումէն գերծ,
Կը բաղխուէր յաւերժաբար,
Սերունդներու,
Մեր հոգիին ու մեր հողին
Գաւնակութեան իբրեւ աղբիւր:

Ու գիրք սուրբ,
Նոր մանանայ,
Անապատին մեր պատմութեան,
Գիտութեան ցուպ,
Հպարտութիւնն սերունդներու,
Աւագներու համբան նրբող
Լոյս անմոլար,
Ստաւած, շիջած հոգիներուն
Մասը կախարդ.
Մութէն՝ լոյսին առաջնորդող:

Անցան օրեր ու տարիներ,
Արիւններու, արցունքներու
Ծիածանով:
Մանուկն աղուոր՝
Ծաղիկն ինչպէս արեւին դէմ

(Շար. 2)

Կը բրունէ թագ,
Պատմութեան ոսկի դունէն
Կ'առնէր իր քայլ:

Ո՛վ արբազան գեղեցկութիւնն
Պարմաններուն Մամիկոնեան,
Որոնք կարին հետ մայրենի
Գիտցան ըմպել կարք կարմիր
Հայրենիքին,
Զգալ տրոփն, խորունկ, իրաւ,
Մեր սուրբ հողին,
Գողն անանուն մեր Աստուծոյն,
Շեղութիւնն անպարագիծ
Մեր երկնքին ու արեւուն:

Օրերն իրեն՝
Յօղ ու համբոյր,
Լարին վրայ մեր լեռներուն,
Հայելիին դէմ ջուրերուն,
Եւ հառապայք ու քարմութիւն՝
Զմրութիւնն դէմ մեր դաշտերուն:

Օրերն իրեն,
Բացուած ականջ ու բացուած սիր,
Անհուն երգին մեր աշխարհին,
Ոլորակուած ստեղծերէն
Մեր հովերուն,
Կար կար ինկող
Շրթունքներէն համակ կրակ,
Հողագործին ու մեակին,
Կոհակներուն մէջէն անտես
Ղօղանջներուն եկեղեցոյ,
— Ոսկի աղբիւրն հոգիներուն:

Օրերն իրեն՝ ողկոյզ կախարդ,
Հնձանին մէջն հայրենիքին,
Լոյսով սարուած
Յօղով հիւսուած
Ու քաղցրութեամբ մթնոլորտուած,
Ամբողջ արիւն, ամբողջ խոռով,
Նստակ մ'ինչպէս բացառագաստ
Կապոյտի ծոց:

ԵՂԻՎ ԱՐԳ